КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

Заснована 21 квітня 1927 р.

№33-34
(3585-3586)

9 жовтня
2026 р.

Виходить
двічі на місяць

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Перемога київських політехніків на GreenChem Demo Day 2026

У межах Глобальної програми інновацій та мереж GreenChem (GGINP) UNIDO 6 вересня в Києві відбувся GreenChem Demo Day 2026. Він став заключним заходом безкоштовної програми акселерації наукових розробок і стартапів у сфері зелених технологій, хімії та сталого виробництва GreenChem Accelerator. Проєкт цей реалізувався Організацією Об'єднаних Націй з промислового розвитку (UNIDO) та Центром зеленої хімії й зеленої інженерії Єльського університету за підтримки Глобального екологічного фонду. А DemoDay дав можливість представити результати цієї роботи професійній спільноті та потенційним партнерам.

Одинадцять команд національних університетів та інших організацій, які працювали за програмою GreenChem Accelerator впродовж 12 тижнів, презентували журі свої проєкти та рішення у сфері GreenTech і GreenChem, відповіли на запитання експертів, а також отримали професійний зворотний зв'язок і рекомендації щодо подальшого розвитку своїх технологій. І перше місце виборола команда кафедри автоматизації електротехнічних та мехатронних комплексів НН ІЕЕ КПІ ім. Ігоря Сікорського з проєктом PolyFuel!

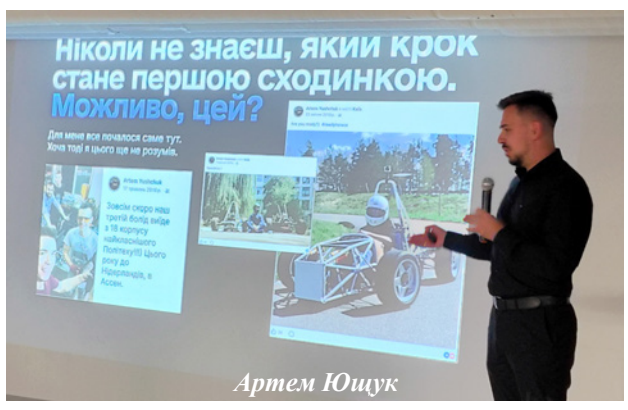
PolyFuel – це модульна автоматизована технологія піролізу відходів пластикових матеріалів, що дозволяє їх утилізовувати у компоненти бензину (авіаційного та автомобільного), а також генерувати додаткову електрику. Роки копіткої командної роботи та останні три місяці напруженої праці з менторами та експертами, тестування технологічної схеми і кінцевих продуктів, удосконалення бізнес-моделі та підготовка до фіналу увінчалися успіхом. Склад команди-переможниці: науковий керівник проєкту PolyFuel в особі завідувача кафедри автоматизації електротехнічних та мехатронних комплексів НН ІЕЕ професора Сергія Бойченка, завідувачка науково-дослідної інтерактивної лабораторії НДІЛ ДЕМЕТ Ірина Шкільнюк, аспіранти кафедри автоматизації електротехнічних та мехатронних комплексів НН ІЕЕ Віталій Коровушкін та Ігор Куберський, випускник кафедри автоматизації електротехнічних та мехатронних комплексів НН ІЕЕ Адам Солдатенко.

Команда-переможець Demo Day PolyFuel візьме участь у Глобальному дні демонстрації у Відні в листопаді 2026 року, що відбудеться в рамках Тижня циркулярної економіки та зеленої промисловості UNIDO. Отримане визнання підтверджує високий технологічний та інноваційний потенціал розробки науковців КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Команда проєкту PolyFuel висловлює вдячність організаторам GGINP UNIDO, менторам, академічній та професійній спільноті за підтримку, експертну оцінку та допомогу у вдосконаленні розробки. Попереду – відповідальний етап виходу на міжнародну арену та подальша імплементація технології в реальний сектор економіки.

Ірина Шкільнюк,
завідувачка науково-дослідної
інтерактивної лабораторії НДІЛ ДЕМЕТ

Керівник виробничої компанії Артем Ющук: *"Чекаємо студентів, які вміють створювати"*

Артем Ющук

Випускник НН ММІ Артем Ющук разом із однодумцями заснував успішну вітчизняну виробничу компанію. Він є вихованцем студентського гуртка "Формула Студент КПІ", де під керівництвом професора Віталія Пасічника, тоді завідувача кафедри інтегрованих технологій машинобудування, конструювали та виготовляли боліди й кілька разів взяли участь в інженерних змаганнях "Formula Student" поряд з командами відомих європейських вишів.

Сьогодні компанія Артема серійно випускає техніку, яка відповідає найвищим стандартам і вимогам. При цьому виробництво потребує кваліфікованих працівників. На сайті компанії постійно представлено перелік вакансій – від робітничих до інженерних, із зарплатою від 50 тис. грн. Нещодавно Артем завітав до альма-матер і зустрівся зі студентами – гуртківцями "Формули Студент", які пройшли відбір і виявили бажання створити в університеті черговий гоночний автомобіль. Він розповів про свій шлях у КПІ та поділився баченням, що дає командна студентська робота на результат.

"Формула Студент" – це не про перегони, – дещо несподівано звернувся він до присутніх, що зібралися в укритті Smart Shelter CLUST Space Науково-технічної бібліотеки. – Перегони – лише одна складова. Перш за все, робота в команді дає знання і досвід: знайти ідею, розрахувати її, виготовити і зібрати, протестувати. Робити все для того, щоб не підвести команду. Тобто важливо не лише виконати свою задачу, а стати частиною команди".

Подальша інформація стала поштовхом до роздумів. "Формула" змінює мислення, – говорив далі підприємець. – Звісно, на старті бракує досвіду і знань, часто немає відповіді, як щось зробити, і відповідь треба знайти. Зробити архітектуру автомобіля, сконструювати його, виготовити. Етапи створення – такі ж, як і в будь-якій іншій виробничій компанії. Зате у подальшому працевлаштовуватися ви приходите вже спеціалістом". І підсумував: "Тож це не про машину і не про перегони. А про роботу в команді і відповідальність. До речі, відповідальність буде з вами по життю, незалежно від того, чим займатиметеся. У наших проєктах вона надважлива, адже йдеться про людське життя".

Про діяльність та історію компанії розповів її технічний директор, теж колишній КПІшник і вихованець гуртка: "На початку повномасштабного вторгнення ми ремонтували та модернізували машини, вітчизняні й зарубіжні. У процесі роботи звертали увагу на ті чи інші недоліки або невдалі рішення в їхній конструкції. Здавалося б, за роки експлуатації конструкції мали бути досконалими, але ми їх розбирали і знаходили купу помилок, які виправляли. Нам було по 23-25 років, і ми дійшли думки створити свою машину. Довелося багато стукати у провладні двері, щоб нам дали технічні вимоги, але найголовніше – ми спілкувалися з тими, хто безпосередньо експлуатуватиме техніку і найкраще знає, якою хотіли б її бачити. І ми зробили все, починаючи з нуля: раму, електропроводку, паливну, гідравлічну, пневматичну системи, підвіску, елементи трансмісії. Після того, як провели випробування, в нас повірили".

У ході зустрічі професор Віталій Пасічник, керівник гуртка "Формула Студент КПІ", поділився своїм баченням щодо його роботи. Зокрема, він звернув увагу, що основна задача проєкту – перетворити інтерес у набуття досвіду, ефективну командну роботу, яка, закономірно, вимагає багато часу, і влітку також. Також поінформував, що гуртківці не мають практичних робочих навичок, тож передбачається на базі кафедр КПІ запустити внутрішню двомісячну школу за напрямами виробництва: обробка металів, зварювання, композитні матеріали, з контролю якості тощо. Наставник наголосив, що капітан команди – це не обов'язково людина, яка розбирається в машині, це лідер, який уміє формувати колектив, вести за собою, забезпечувати комунікації, презентації, публічні виступи, пошук спонсорів, тобто нести відповідальність за весь проєкт загалом. І, відповідно, упродовж усього періоду, аж до амбітно запланованого наприкінці літа 2027-го виступу в міжнародних перегонах, працюватиме система наставництва.

Щодо менторства і спонсорства Артем Ющук пояснив: "Ми ставимо задачу, що "Формула Студент КПІ" має стати найсильнішою інжиніринговою командою в Україні, для нас це важливо. Свого часу нам "Формула" дала дуже багато: знайомства, можливість боротися з помилками, вміння працювати з дедлайнами, найголовніше – досвід. Зараз ми маємо можливість цей проєкт підтримати – не лише фінансово, а й на всіх наступних етапах: менторство, виробництво, матеріали, компоненти, контакти. Будемо ділитися з вами багажем знань, який маємо, і показувати, як це має працювати. Перша "Формула" будувалась за кілька тис. доларів. Наша компанія готова у найближчі роки інвестувати десятки тис. доларів і зробити з вами одну з кращих європейських команд". Гідна ініціатива, яка заслуговує на повагу, увагу, наслідування!

Відомо, успішний бізнес має працювати на перспективу і керівник зобов'язаний думати, як у майбутньому отримати підготовлених фахівців. "В Україні зараз багато промислових компаній, які розвиваються, – адресував своє звернення до молоді Артем Ющук. – На виробництві потрібні люди не просто з дипломами, диплом небагато важить, якщо ви не вмієте створювати. Знання потрібно реалізовувати на практиці. Уміння приходить тоді, коли поєднуєте теорію з практикою, починаєте крок за кроком ставати інженерами". Саме так, як відбувається в колективі "Формула Студент КПІ".

Надія Ліберт

АКТУАЛЬНО

Нові сфери проникнення ШІ: запитання не без відповідей

Штучний інтелект стрімко проникає в практично усі сфери суспільного життя. Разом з цим виникають проблеми й навіть загрози, які донедавна цікавили хіба що письменників-фантастів. Яскравим підтвердженням цього стала тема Всеукраїнського круглого столу, що відбувся в КПІ ім. Ігоря Сікорського 2 жовтня: "Штучний інтелект як об'єкт судово-експертного дослідження: проблемні питання та шляхи їх вирішення".

А. Мельниченко та Г. Папакіна

Організатори обрали для його проведення саме Київську політехніку невипадково: як пояснила представникам університетських медіа заступниця директора з наукової роботи Науково-дослідного центру судової експертизи у сфері інформаційних технологій та інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (НДЦСЕ) Мар'яна Верхотурова, яка модерувала цей захід, КПІ – це сьогодні провідний технічний виш у цій сфері, де, до того ж, є кафедра штучного інтелекту та проводиться широке коло досліджень з відповідної тематики.

Отож і розпочалося це зібрання практиків і науковців з підписання меморандуму про співпрацю між Національним технічним університетом України "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського" та НДЦСЕ. Свої підписи під документом поставили ректор КПІ Анатолій Мельниченко та в.о. директора Центру Ганна Папакіна.

"У нас в університеті є вісім освітніх програм, пов'язаних зі штучним інтелектом. Проводиться величезна кількість наукових досліджень у цій галузі. Фактично ця тематики охоплює весь спектр нашої діяльності… При цьому її інженерно-технологічна складова тісно пов'язана з суспільними науками, з правознавством, тому для нас дуже важливо, що саме з Науково-технічним центром Мінюсту ми в цих питаннях співпрацюватимемо, – зауважив ректор КПІ Анатолій Мельниченко, вітаючи учасників заходу, і запросив учасників круглого столу до ширшої взаємодії. – Я переконаний, що ми можемо посилити одне одного. Бо є фахівці, які глибоко розуміють ці технології і тверезо ставляться до них саме як до певного інструментарію. Водночас, усі розуміють, що загрози від впровадження в життя технологій ШІ існують. Їх потрібно усвідомлювати і знаходити шляхи запобігання проблемам".

Питання, що їх порушували учасники круглого столу, стосувалися трьох основних напрямів: штучний інтелект як об'єкт судово-експертного дослідження; технічні засоби, програмні комплекси та алгоритми виявлення і дослідження штучного інтелекту; нормативно-правове та науково-методичне підґрунтя дослідження штучного інтелекту. Про рівень обговорення свідчить перелік доповідачів і теми, яким вони присвятили свої виступи: "Тенденції розвитку підходів щодо врегулювання ШІ у ЄС в контексті авторських прав" (Любов Майданик, заступниця директора Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій), "ШІ в судово-експертній діяльності: європейська практика та перспективи для України" (Олена Агапова, заступниця директора з наукової роботи Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України), "Стратегія розвитку ШІ в Україні" (Роман Кислий, керівник WINWIN AI Center of Exellence при Міністерстві цифрової трансформації України), "Від "Black Box" до судового доказу: міжнародні підходи та практика Великої Британії щодо достовірності, допустимості й експертної верифікації результатів штучного інтелекту" (Олександр Черних, представник Національної асоціації адвокатів України в Сполученому Королівстві, засновник TRWA.UK) та багато інших. Представники КПІ ім. Ігоря Сікорського представили доповідь "Застосування моделей штучного інтелекту для ретроспективного визначення джерел несанкціонованого забруднення водних об'єктів" (Олександр Квітка, доцент кафедри технічних та програмних засобів автоматизації ФАПІЕ; Ірина Косогіна, доцентка кафедри технології неорганічних речовин, водоочищення та загальної хімічної технології ХТФ і Аркадій Шахновський, доцент кафедри штучного інтелекту НН ІПСА). Зауважимо, що деякі з учасників, як-от Олександр Черних виступали на круглому столі в онлайн-режимі. Додамо, що крім основних доповідей програмою були передбачені й доповіді стендові, автори яких також порушувалися актуальні й важливі теми.

На запитання кореспондента "КП", чи відображає тематика круглого столу якісь проблеми, з якими вже стикнулося українське судово-експертне співтовариство у своїй практичній діяльності, чи це робота на упередження можливих ускладнень з урахуванням прогнозів подальшого розвитку ШІ, Мар'яна Верхотурова відповіла: "Насправді, і те, й інше. Тому що в практиці такі проблеми вже зустрічаються, але розуміння, як з ними працювати, нині тільки напрацьовується. Тому ми, скажімо так, стоїмо біля джерел". Вона також повідомила, що за результатами круглого столу буде підготовлено збірник тез доповідей його учасників, а в подальшому планується сформувати певне комплексне бачення шляхів діяльності у контексті розвитку ШІ.

Дмитро Стефанович

ВІТАЄМО

Ветеранам клубу регбі "Політехнік" присвячено

Наступного року українське регбі відзначатиме своє 65-річчя. КПІ ім. Ігоря Сікорського ця дата стосується безпосередньо, адже саме київські політехніки 1962 року створили першу в Україні регбійну команду. Вона так і називалася – "Політехнік". Вшануванню перших гравців команди і ветеранів регбі усіх поколінь, а також відзначенню 85-річного ювілею кількох з "батьків-засновників" цього виду спорту в КПІ та й загалом в Україні було присвячено урочистості, що пройшли 25 вересня в Залі Вченої ради університету.

Варто зауважити, що приміщення, яке нині є Залою Вченої ради університету, було реконструйовано і відновлено наприкінці 1990-х років. А в часи, коли в КПІ зароджувалося регбі, тут був спортивний зал, де і проходили перші тренування команди. Про це згадували майже всі ветерани цього виду спорту, які виходили до трибуни. Тож багато хто побачив навіть певний символізм у тому, що перший урочистий захід, що відбувся після цьогорічного ремонту та оновлення цього знакового для політехніків простору, було присвячено саме спортсменам, які уславили наш університет на спортивних полях України, колишнього СРСР та інших країн. І це не просто пафосні слова – команда "Політехнік" неодноразово ставала чемпіоном і призером першості Радянського Союзу, 4 рази здобувала титул чемпіона України до 1991 року й 7 разів виборювала першість у чемпіонаті України вже за часів незалежності, успішно виступала в кубкових іграх регбі-7, є однією з лідерок в українській молодіжній лізі регбі тощо. Але не лише в спортивних баталіях відзначилися члени клубу регбі "Політехнік". Багато спортсменів-регбістів, як нагадав один із перших гравців команди, багаторічний її тренер і літописець Євген Ігнатов, нині захищають нашу Батьківщину на фронті, причому більшість з них воюють на передовій. П'ятеро з них, на жаль, загинули. Одному з полеглих героїв, випускнику КПІ 2001 року, Герою України Андрію Гуцалу в корпусі №19, де він навчався, цього року відкрито меморіальну дошку.

"Уже майже понад 200 КПІшників віддали своє життя за свободу України. Серед них є і наші регбісти. Тож сьогоднішня подія – це також вшанування тих людей, які були і продовжують бути членами нашого колективу. Ті, хто нині боронить Україну на фронті, – це наші найкращі співвітчизники, – наголосив перший проректор університету Михайло Безуглий у вітальному слові до учасників зібрання. – Але спортсмени – ті, хто відстоює честь нашої країни і в мирні часи, нині продовжують це робити на різних майданчиках і в різних країнах, і це також дуже важливо для нас…". Він також додав, що попри ті безпрецедентні атаки на українську інфраструктуру та громадські об'єкти різноманітного призначення, що їх постійно здійснює ворог, Спорткомплекс КПІ працює та проводить новий набір до команди регбі, й висловив сподівання, що цей набір буде успішним і вже нові гравці зроблять свій внесок у розвиток українського спорту.

Потім відбулася церемонія нагородження ветеранів регбі різних років. Першими організатори запросили тих членів команди регбі "Політехнік", які стояли біля її джерел і цього року відзначили своє вісімдесятип'ятиріччя. Нагороди університету їм вручив Михайло Безуглий. Потім Олександр Свертока – заступник голови правління клубу регбі "Політехнік", майстер спорту СРСР з регбі (до речі, як нагадав один із учасників події, свого часу наймолодший майстер спорту з цього виду в усій країні) – вручив їм та молодшим ветеранам пам'ятні дипломи, медалі, грамоти та відзнаки НОК, Мінмолодьспорту, МОН України та клубу регбі "Політехнік". Він, до того ж, коротко нагадував присутнім про спортивні здобутки кожного з тих, кого викликав. І не лише про спортивні – серед ветеранів регбі багато тих, хто успішно працював і працює в науці та в промисловості – докторів і кандидатів наук, керівників виробництв і компаній тощо. Чимало серед них і професорів, і доцентів КПІ ім. Ігоря Сікорського.

У церемонії нагородження брав участь не тільки Олександр Свертока: ветеранів вітали проректор з наукової роботи Сергій Стіренко і помічник ректора Віталій Пасічник, кілька відзнак офіційного керівного органу розвитку регбі в Україні – Української асоціації регбі – вручив ветеранам її перший віцепрезидент Олег Етнарович. Також своїх випускників-регбістів нагородили грамотами декан факультету автоматизації, промислової інженерії та екології Олена Іваненко, декан факультету програмних систем та прикладної математики Іван Дичка, декан факультету електроенерготехніки та автоматики Василь Будько та заступник директора Інституту атомної та теплової енергетики Олександр Сірий.

…Подібні заходи проводяться нечасто й серед їхніх учасників бувають надзвичайно цікаві люди. Ось і 25 вересня в залі Вченої ради викликали для нагородження спортсмена, якого кілька разів згадували ветерани у своїх виступах. Згадували як людину, що першою привезла до Києва м'яч для гри в регбі – оту саму регбійну "диню" – й запропонувала створити в КПІ регбійну команду. Це Валентин Хонін. У 1962 році він навчався в групі ВТ-4 другого курсу факультету автоматики і приладобудування КПІ, займався спортом і показував дуже високі навіть за нинішніми мірками результати в спринті. Кореспондент "КП" поспілкувався з ним після завершення урочистостей і розпитав, звідки ж він привіз того м'яча і як сталося, що він став регбістом. Валентин Миколайович розповів, що гру в регбі він уперше побачив на легкоатлетичних зборах за межами України. Зацікавився. Хтось із гравців запропонував йому спробувати себе на полі. Щоправда, про правила докладно не розповів. Далі пряма мова: "А що я маю робити? – запитую. Він відповідає: вони будуть бігти з м'ячем, ти хватай того, у кого м'яч, і не давай йому бігти. А якщо м'яч опиниться в тебе, ти його тримай. І ось хтось з того боку вдарив м'яч ногою і він впав біля мене. Мені кричать: "Тримай м'яча і біжи!". Я й побіг. А оскільки я спринтер, всі залишилися за мною. Добіг до воріт. Мені кричать: "Забігай! Лягай!". Я забіг і ліг. До мене підбіг гравець команди суперників, і я віддав йому м'яча…". Додамо, що віддав даремно, бо правил не знав і вважав, що місію свою виконав. А якщо б притиснув м'яч до трави, його команда одержала б три очка.

Але попри сміх і жарти гравців, Валентин Хонін новим для нього видом спорту зацікавився надзвичайно і почав ходити на тренування регбістів. Причому не лише дивитися, а й грати. Щоправда, тривало це недовго, разів зо п'ять, бо збори невдовзі завершилися. На прощання хлопці подарували йому м'яча й дали дві з половиною сторінки щільно надрукованого тексту з правилами регбі. Це було наприкінці літніх канікул. Валентин привіз цього м'яча та правила до інституту, розповів про гру друзям, і вони написали оголошення про набір до групи регбі. Першими відгукнулися п'ятеро однокашників з його групи, потім прийшло ще семеро, потім просто в інститутських коридорах розшукали ще трьох студентів, адже в команді має бути п'ятнадцять гравців. Команду підтримали інститутський спортклуб і кафедра фізвиховання. Однак створено її було за ініціативою самих студентів. З цього і почалося регбі в КПІ… А Валентин Хонін згодом закінчив ще один виш і аспірантуру, викладав у поважних університетах, але з регбі ніколи не поривав і навіть деякий час обіймав посаду почесного президента (почесного голови) Федерації регбі України.

Тепер регбійна спільнота університету велика і надзвичайно згуртована. Це ще раз довели ці збори – захід начебто і офіційний, проте за атмосферою дуже теплий.

Дмитро Стефанович

ІЗ ПЕРШИХ УСТ

Лекція французько-американського фізика-експериментатора Стівена Голдфарба

15 вересня КПІ ім. Ігоря Сікорського відвідав французько-американський фізик-експериментатор у галузі елементарних частинок Стівен Голдфарб. Він є дослідником Мельбурнського університету (Австралія) й учасником колаборації ATLAS у CERN з 1998 року. В різні роки він координував наукові й комунікаційні напрями, а нині є співголовою International Particle Physics Outreach Group і одним із провідних популяризаторів науки в Європейській організації з ядерних досліджень.

С. Голдфарб

Після екскурсії університетом і ознайомлення з експозиціями Державного політехнічного музею України імені Бориса Патона та його відділу авіації та космонавтики, а також Науково-технічною бібліотекою університету, гість зустрівся зі студентами та працівниками підрозділів КПІ. Зважаючи на постійні повітряні тривоги, викликані загрозами російського агресора, зустріч проходила в інноваційному укритті "Smart Shelter CLUST SPACE". Стівен Голдфарб прочитав для її учасників лекцію про сучасну фізику та дослідження в CERN, роботу глобальних наукових команд зсередини і можливості для студентів долучатися до міжнародних дослідницьких програм. А потім в режимі "запитання – відповідь" поспілкувався зі слухачами, які скористалися тим рідкісним випадком, коли про CERN і світ великої фізики можна було запитати у вченого, який працює на передньому краї науки.

Довідково: ***ATLAS*** *– один із найбільших експериментів на Великому адронному колайдері CERN. Експеримент проводиться для спостереження та вивчення явищ, пов'язаних з надважкими частинками, які не можна було досліджувати на раніше збудованих прискорювачах з нижчою енергією.*

Володимир Школьний

ЗНАЙ НАШИХ

Стипендіатки Верховної Ради України з КПІ

Завершився конкурс на отримання стипендій Верховної Ради України імені Бориса Патона. Ця адресна фінансова підтримка молодих учених України має на меті створення додаткових можливостей і стимулів для проведення ними актуальних фундаментальних і прикладних наукових досліджень, підвищення престижу наукового працівника та його ролі у суспільстві, збереження наукового потенціалу держави.

"Завдяки стипендіальному забезпеченню, спрямованому на виконання високорейтингових наукових робіт, держава безпосередньо реалізує соціальну функцію з підтримки молодих учених та розвитку вітчизняної науки", – зазначено на сайті Верховної Ради України. За державну підтримку змагалися молоді дослідники, що мають науковий ступінь, отримали вагомі наукові здобутки під час проведення фундаментальних та/або прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, проводять важливі фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження.

Відповідно до подання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, у 2026 році призначено 39 стипендій Верховної Ради України імені Бориса Патона зі щомісячною виплатою кожної у розмірі п'яти прожиткових мінімумів. Зазвичай відзначають одного претендента від одного закладу. Але від КПІ ім. Ігоря Сікорського цього разу назвали аж двох стипендіаток!

І. Трус

Щиро вітаємо ***Ольгу Миколаївну Вовк*** – докторку економічних наук, професорку кафедри економічної кібернетики та ***Інну Миколаївну Трус*** – докторку технічних наук, доцентку кафедри екології та технології рослинних полімерів і зичимо їм усіляких гараздів й нових наукових звершень.

Нижче наводимо розповідь про дослідницьку діяльність Інни Трус, що стосується технології раціонального водокористування, підвищення ефективності очищення стічних вод та запобігання забрудненню водних об'єктів.

Як зберегти воду, обладнання і довкілля

Чи можна змусити промислову воду працювати довше, не збільшуючи хімічне навантаження на довкілля? Саме над пошуком відповіді на це питання працює докторка технічних наук, доцентка кафедри екології та технології рослинних полімерів факультету автоматизації, промислової інженерії та екології КПІ ім. Ігоря Сікорського ***Інна Трус****, яка стала стипендіаткою Верховної Ради України імені Бориса Патона.*

Тема її наукової роботи – "Створення екологічно безпечних технологій для захисту промислових водоциркуляційних систем". Її виконання стало продовженням багаторічних досліджень, що проводяться на кафедрі екології та технології рослинних полімерів КПІ ім. Ігоря Сікорського у сфері водопідготовки, водоочищення, ресурсоефективного водокористування та створення екологічно безпечних технологій.

В умовах зростання дефіциту прісної води та посилення екологічних вимог підприємства дедалі активніше впроваджують повторне використання води. Це дає змогу зменшити навантаження на водні ресурси і довкілля та водночас скоротити виробничі витрати. Повторне використання води забезпечується функціонуванням замкнутих чи частково замкнутих водооборотних систем. Такий підхід дозволяє економити водні ресурси, однак має свої проблеми: з часом у воді накопичуються розчинені солі, на поверхнях обладнання з'являються відкладення, виникає корозія металів, а також можуть розвиватися мікроорганізми й біообростання. Мінеральні відкладення погіршують теплопередачу, знижують ефективність обладнання, збільшують енергоспоживання та потребують додаткових витрат на очищення і ремонт. Тому доцільно використовувати спеціальні реагенти – антискаланти, які перешкоджають утворенню відкладень. Проте традиційні реагенти часто містять фосфорвмісні компоненти, та їхнє застосування потребує врахування можливого впливу на навколишнє середовище.

Дослідження, над яким працює Інна Трус, має комплексний характер. Науковиця вивчає не тільки здатність реагентів запобігати накипоутворенню, а й їхню корозійно-інгібуючу та біоцидну дію. Особливу увагу вона приділяє так званим "зеленим" антискалантам – природним органічним сполукам, отриманим із рослинної сировини. Один із напрямів її роботи полягає у пошуку композицій, які дозволять одночасно ефективно захищати обладнання та зменшувати хімічне навантаження на водні системи. Ще одна особливість роботи молодої вченої – поєднання традиційних експериментальних досліджень із методами машинного навчання для комплексного аналізу експериментальних даних і розробки прогнозних моделей ефективності реагентів, що дозволить визначити оптимальні умови їх застосування та досягти максимальних результатів.

Варто зауважити: важливість цієї роботи особливо відчутна для України, де питання надійності промислової та комунальної інфраструктури, енергоефективності й раціонального використання водних ресурсів набувають особливого значення. Технологія, що дозволяє довше використовувати воду, ефективніше експлуатувати обладнання та водночас зменшувати негативний вплив хімічних реагентів, відповідає одразу кільком завданням сталого розвитку.

У цьому і є головна ідея дослідження Інни Трус: захист промислового обладнання та захист довкілля не повинні бути конкуруючими завданнями. Сучасна технологія водокористування має забезпечувати й ефективність виробництва, і збереження водних ресурсів. Саме на пошук такого балансу спрямовано наукову роботу, що виконується в КПІ ім. Ігоря Сікорського за підтримки іменної стипендії Верховної Ради України.

Віта Галиш,
в.о. зав. кафедри ЕтаТРП, д.т.н., професор

Чотириразовий лауреат премії КМДА

"Вибір майбутньої професії без перебільшення можна назвати вибором життя. Від цього вибору залежить дуже багато, саме тому необхідно зважити всі "за" і "проти" обраної спеціальності" – зазначено на сайті кафедри хімічного, полімерного і силікатного машинобудування (ХПСМ) факультету автоматизації, промислової інженерії та екології. Свого часу вибір "за" зробив Віктор Витвицький. Сьогодні він досліджує процеси та обладнання хімічного машинобудування, полімерні й композитні матеріали та має 50 патентів. За вагомі результати науковець неодноразово отримував нагороди і відзнаки.

В. Витвицький

Нещодавно ми мали приємну нагоду привітати нашого колегу Віктора Витвицького із заслуженою відзнакою: Премією Київського міського голови за особливі досягнення молоді у розбудові столиці України – міста-героя Києва. "Ця нагорода – яскраве підтвердження високого професіоналізму, невтомної праці, наукового пошуку та вагомого внеску в майбутнє нашого міста та країни. Його цілеспрямованість, активна позиція та відданість своїй справі надихають і колег, і студентів", – відмічають на кафедрі ХПСМ. Варто зазначити, що це далеко не перша іменна нагорода Віктора Мироновича. Лише цю відзнаку він отримав уже вчетверте!

Наполегливість молодого дослідника, працездатність і здібності до наукової діяльності проявилися в нього ще зі студентських років. Він із відзнакою закінчив магістратуру на нашій кафедрі в 2016 році, того ж року вступив до аспірантури, яку успішно закінчив захистом дисертації доктора філософії. Тільки за період навчання Віктора Витвицького було тричі відзначено стипендією Президента України, стипендією депутата Д.Андрієвського, академічною стипендією М.Грушевського, стипендією Кабінету Міністрів України для аспірантів, двічі удостоєно Премії Київського міського голови.

Після закінчення навчання В. Витвицький працює викладачем кафедри хімічного, полімерного і силікатного машинобудування, успішно продовжує наукову діяльність у сфері полімерних і композитних матеріалів, комп'ютерного проєктування й числового моделювання конструкцій, цікавиться новітніми досягненнями та активно використовує їх у навчальному процесі.

Нині у В. Витвицького майже 200 наукових та методичних праць, з них 50 патентів, близько 120 тез доповідей на всеукраїнських і міжнародних науково-технічних конференціях, близько 20 статей, одна монографія та 7 навчальних посібників. Молодий вчений не збирається зупинятись на досягнутому, бо це тільки початок трудового шляху, а попереду – нові звершення, нові щаблі викладацьких посад і звань, нові зони відповідальності. І я не маю сумнівів, що це все прийде, бо такий вже характер: якщо за щось взявся, то намагатись робити це якнайкраще.

Звісно, у наш час наука – це не справа одинаків, результати народжуються працею колективу, але для досягнення результатів завжди має бути той, хто прагне досягнути чогось більшого, а інші підтримують і цьому сприяють. У нас на кафедрі здавна так повелося – давати дорогу і сприяти молодим, а коли вони міцно стають на ноги і набувають ваги, самі починають допомагати молодшим, бо так вже заведено. Я й сам вихований у цій традиції. Коли я ще був аспірантом, наш тодішній завідувач кафедри Олександр Сергійович Сахаров просто наполягав на тому, щоб я подав документи на стипендію Кабінету Міністрів, і отримати її було приємно й неочікувано. Але це був і виховний момент. Згодом ціла низка наших студентів, аспірантів і молодих викладачів отримували іменні стипендії та премії, і завжди це сприймається не лише як особисте досягнення номінантів, але й предмет гордості для всіх нас.

Щиро бажаю Віктору Мироновичу Витвицькому подальших успіхів та нових горизонтів у науковій і викладацькій праці.

Олександр Сокольський, д.т.н., завідувач кафедри ХПСМ

БІБЛІОТЕЧНИЙ ПРОСТІР

Книжковий рейв заради душевного балансу

"Бібліотека твого балансу" – це гасло цьогорічних заходів Науково -технічної бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек, які було проведено 30 вересня. Їхніми учасниками стали більш як тисяча людей. Серед заходів, що продовжувалися протягом семи годин на багатьох локаціях, – плетіння янголів-охоронців, живопис у техніці ебру (давня східна техніка малювання на воді, під час якої фарби не тонуть, а плавають на поверхні у вигляді яскравих візерунків – *ред.*), створення саше (маленький декоративний виріб з приємним запахом – *ред.*). Відвідувачі книгосховища також мали змогу взяти участь і в книжковому рейві. Це бібліотечна прем'єра (спільний проєкт НТБ та культурного простору Hinaus) – створення креативного середовища для читачів заради підтримки їхнього душевного балансу. Де? Під час читання книг наодинці, разом і вголос (у різних авдиторіях у компанії з українськими продюсерами, авторами текстів, режисерами, однією комікесою, засновниками творчих об'єднань). До цього додалося безперервне музичне супроводження масових заходів. У такий спосіб у бібліотеці організатори створили доброзичливу святкову атмосферу.

Л. Островська проводить майстер-клас

… Знайти у шелтері НТБ залу, де відома актриса українського театру і кіно Леся Островська проводила майстер-клас з акторського розбору літературних текстів, було легко. Мова на ньому йшла про розбір коротких діалогів героїв. Так, як це відбувається під час першої читки п'єси акторами у театрі.

З першої миті знайомства з текстами Гомера, а згодом – Олександра Дюма (батька) пані Леся намагалася відволікти учасників цієї зустрічі від сьогоднішніх проблем, запропонувавши кільком щойно призначеним на ролі аматорам театрального мистецтва вдумливо прочитати короткі фрагменти з двох літературних творів – давньогрецької епічної поеми "Одіссея" Гомера та пригодницького роману "Граф Монте-Крісто" О. Дюма.

Ведуча майстер-класу дивовижно точно відчуває драматичні образи персонажів, про які веде мову, між власними вичерпними коментарями вислуховуючи думки від присутніх. Так все ж, як правильно читати той чи інший текст? Завдяки творчим зусиллям з боку режисерки, логіка вчинків кожного з персонажів поступово ставала очевидною.

Отож при обговоренні з Лесею Островською коротких уривків Гомерова тексту, крок за кроком, як кажуть, стає зрозумілішим смисл складної для миттєвого осягнення читачем природи стосунків між легендарним царем острова Ітака Одіссея та його дружини Пенелопи (нагадаємо: Одіссей 10 років воював під стінами Трої та 10 років повертався додому – ***авт.***). Сумний на початку розмови тон героїв і доброзичливий діалог у кінці їхньої першої зустрічі після 20-річної розлуки завдяки роз'ясненням з боку ведучої – людини XXI сторіччя – стає значно цікавішим і більш виразним у діалогах аматорів художній контекст гомерівської епохи. Це і є вдумливий акторський розбір літературного тексту. Подібним чином учасники рейву під орудою пані Лесі працювали і над коротким кульмінаційним діалогом між Мерседес Еррерою і Едмоном Дантесом, який став графом Монте-Крісто. Колишні наречені, що їх розвели на все життя підступні оборудки з боку негативних героїв – Фернана та прокурора Вільфора – залишилися друзями. Втім, через брак газетної площі змісту пригодницького роману не переповідатимемо, тим більше, що він є одним із найвідоміших творів Олександра Дюма.

Наостанок зустрічі Леся Островська запропонувала учасникам майстер-класу перечитати представлені твори ще раз. Навіщо? Для душевного читацького балансу.

Віктор Задворнов

НАУКОВИЙ ПРОСТІР

Про що повідав голос дзвона Десятинної церкви

Серед надзвичайно цікавих досягнень українських дослідників, науковців та інженерів у співпраці з їхніми європейськими колегами – відтворення дзвона Десятинної церкви. У цьому процесі, точніше, у ключовому етапі цього міжнародного проєкту, брали участь і дослідники КПІ ім. Ігоря Сікорського – декан факультету електроніки Сергій Найда та асистент кафедри акустичних та мультимедійних електронних систем Микита Найда.

Міжнародний проєкт

Погляд в історію. Від третього по тридцяте вересня біля Національного музею історії України можна було побачити і почути реконструйований дзвін Десятинної церкви. Його відтворили члени громадської організації Ukraine WOW у співпраці з Національним музеєм історії України за підтримки Міністерства культури України. Над втіленням у життя ідеї реконструювати цей дзвін працювали дослідники України, Нідерландів, Німеччини та Португалії, а відлили дзвін в одній із найстаріших ливарень світу – Royal Eijsbouts (Нідерланди). Реалізовано проєкт без фінансування з боку держави, а завдяки благодійним внескам з боку компаній "Київстар" та Farmak.

Я. Гресь , С. Найда та Ю. Соловей

Отже напередодні 35-річчя Незалежності реалізовано проєкт, який стосується не лише знаменного історичного факту, але й унікального відтворення дзвона Десятинної церкви, що був втраченим у 1240 р. під час навали монгольської орди на Київ і фрагмент якого був знайдений групою археологів під орудою Теодосія Мовчанівського (1899 – 1938 рр.) у 1937 р. Уціліло лише 60% поверхні дзвона, а його язик та кріплення було втрачено.

"Навесні 2026 року ми побачили фрагмент дзвона в колекції Національного музею історії України. Коли дізналися більше про його історію, зрозуміли: перед нами справжня реліквія – свідчення тяглості української державності. Ми вирішили відтворити дзвін один в один – не лише форму, а й звучання. Фахівці з України, Нідерландів, Німеччини та Португалії об'єднали свої знання, технології та досвід, щоб виконати це завдання. Тепер ми можемо не тільки побачити, який вигляд мав дзвін Десятинної церкви, але й почути, як він звучав. Уперше за сотні років. Ми дуже вдячні нашим партнерам "Київстар" та Farmak, без підтримки яких ця реконструкція була б неможливою", – наголошують у вітчизняних масмедіа співзасновниці Ukraine WOW Ярослава Гресь та Юлія Соловей.

Оскільки в проєкті брали участь і фахівці з Київського політехнічного інституту ім. Ігоря Сікорського, редакція "КП" звернулася до Сергія Анатолійовича Найди із запитаннями про участь у ньому. Адже факти й знання з історії України, археології, матеріалознавства, акустичного моделювання тощо послужили добрій справі.

Як дзвону повертали голос

М. Найда та С. Найда

Усе почалось з прискіпливих розрахунків. Сергій Анатолійович розповів: "Методом сканування зафіксували кожну деталь поверхні артефакту без ризиків пошкодити оригінал. Далі наші колеги визначили хімічний склад бронзи за використання рентгенофлуорисцентного аналізу, після цього вже нами була створена повна цифрова модель дзвона з одночасним відтворенням втрачених частин – язика та корони на основі геометрії збереженого фрагмента та історичних аналогів. Наша роль із Микитою – розрахунки та комп'ютерне моделювання. Вдалося обчислити поведінку металу під час удару язиком дзвона, згодом змоделювали поширення звукових коливань. За допомогою акустичного синтезу вдалося почути, як звучатиме реконструйований дзвін ще задовго до початку виливання виробу з бронзи. В такий спосіб перевірено й уточнено габарити і геометричну форму майбутньої моделі. Отже цифрова реставрація, комп'ютерне моделювання і акустичне відтворення дзвону – це наш досвід, який використано у міжнародному проєкті". Звернімо увагу: голос бронзового дзвона С. і М. Найди прорахували математично і почули ще до того, як його було вилито у металі! Й саме розрахунки київських дослідників дозволили інженерам і ливарникам з Королівської ливарні у Нідерландах виготовити задуманий унікальний артефакт вагою 87,5 кг. Завдяки цій роботі українцям повернули не просто голос дзвона, а звук, який люди чули в середньовічному Києві!

Таким чином, про успішну діяльність знаменитої наукової школи лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Сергія Анатолійовича Найди та його колег зі спільної команди науковців, дослідників, інженерів повідомив… і дзвін Десятинної церкви.

До проєкту долучився німецький експерт Клаус Хаммер. Фахівець із виробництва дзвонів та науковий директор Музею дзвонів колегіальної церкви у Герренберзі (місто у землі Баден-Вюртемберг, за 30 км від Штутгарта – ***ред.***). К. Хаммер консультував групу дослідників та інженерів у сфері конструкції та особливостей середньовічних дзвонів, а також надав історичні креслення.

Завдяки співпраці з колективом музею дзвонів Westfalisches Glockenmuseum у Гешері (Німеччина) отримано наукові матеріали про конструкцію язиків дзвонів IX-XIII століть, а в GlockenStadtMuseum, що в Апольді (Тюрингія, Німеччина – ред.), команда проєкту виконала 3D-сканування язиків дзвонів XIII та XIV століть, що збереглися до нашого часу. Важливим елементом у процесі реконструкції став фрагмент корони давньоруського дзвона із Сахнівки, що на Черкащині, який зберігається у Національному музеї історії України.

Фінальний етап проєкту – виливання дзвона на Королівський ливарні Royal Eijsbouts у Нідерландах – одному з провідних центрів дзвоноливарства у світі. Саме тут відливали дзвони для численних історичних храмів Європи, зокрема для славнозвісного Собору Паризької Богоматері.

Телефонний дзвінок професору Сергію Найді

Як вказано вище, серед спонсорів проєкту – компанії "Київстар" і Farmak. За інформацією українських медіа, Farmak до того ж профінансував створення 20 бронзових мініатюрних копій артефакту – їх безоплатно передано українським школам, щоб ця історія звучала і для дітей. А компанія "Київстар", разом із хором "Гомін", створили ексклюзивний ді-джингл на одну з найгарніших українських пісень – "Ніч яка місячна". Відтепер кожен абонент Київстару може почути голос відтвореного дзвона Десятинної церкви, адже у ді-джинглі його звучання поєднане з голосами українського хору. До слова, коли кореспондент "КП" зателефонував до Сергія Найди, у слухавці почув цю знайому всім українцям мелодію і звук легендарного дзвона.

Блискуча (і мова не лише про поверхню металу, з якого зроблено дзвін) робота дослідників з факультету електроніки НТУУ "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського", спільно із групою іноземних вчених, наочно доводить: акустика – це набагато більше, ніж просто робота зі звуком. Це потужний інструмент збереження нашої історії. А ще своєрідний дороговказ для тих учнів середніх шкіл, які досконально вивчають основи фізики. Це, щоб у подальшому пов'язали своє навчання з КПІ ім. Ігоря Сікорського…

Команда проєкту:

Марина Стрельник – начальниця відділу найдавнішої і середньовічної історії України Національного музею історії України; *Леся Дідух* – завідувачка сектора середньовічної історії Національного музею історії України; *Юлія Безкоровайна* – завідувачка сектора середньовічної археології Національного музею історії України; *Юрій Бут* – завідувач відділу наукової реставрації музейних предметів Національного музею історії України; *Сергій Найда* – доктор технічних наук, професор, декан факультету електроніки КПІ ім. Ігоря Сікорського; *Микита Найда* – доктор філософії, асистент кафедри акустичних та мультимедійних електронних систем КПІ ім. Ігоря Сікорського; Команда Royal Eijsbouts, найбільшого у світі ливарного заводу з виробництва дзвонів баштових годинників (Нідерланди): *Мігель Карвалью* (Португалія) – співавтор наукового дослідження "Звук бронзи", однієї з ключових робіт у сфері цифрової реконструкції історичних дзвонів, кампанолог (кампанологія – наука про дзвони, яка вивчає акустику, технологію виготовлення дзвонів та дзвонове мистецтво – ***ред.)*** ливарні Royal Eijsbouts, відповідальний за фізичні, музичні та історичні аспекти дзвонів; *Йоп ван Брюссель* – керівний директор Royal Eijsbouts, працює зі дзвонами вже 42 роки.

Консультанти проєкту:

Клаус Хаммер (Німеччина) – доктор наук, експерт зі дзвонів та науковий директор Музею дзвонів при Колегіальній церкві Герренберга; *Богдан Кіндратюк* – директор Центру дослідження дзвонарства, доктор мистецтвознавства, професор Карпатського національного університету ім. Василя Стефаника, автор монографії "Дзвонарська культура України"; *Георгій Черненко* – заслужений артист України, професор Національної музичної академії України, Луганської державної академії культури і мистецтв, член Європейської дзвонарної асоціації, засновник ансамблю дзвонарної музики "Київські дзвонарі", автор перших у православному світі проєктів карильйонів (хроматичних дзвіниць) на Михайлівській, Софійській та інших дзвіницях Києва, а також інших міст України.

За інф. ГО Ukraine WOW підготував Віктор Задворнов
Фото ГО Ukraine WOW

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення посад наукових працівників, які стають вакантними з 01 січня 2027 року:

ПЕРЕЛІК ВАКАНТНИХ ПОСАД

1. Директор особливого конструкторського бюро "ШТОРМ" науково-дослідної частини КПІ ім. Ігоря Сікорського;

2. Заступник директора особливого конструкторського бюро "ШТОРМ" науково-дослідної частини КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Вимоги до учасників конкурсу на заміщення вакантних посад наукових працівників у наукових структурних підрозділах Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського":

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

Учасник конкурсу на заміщення вакантних посад наукових працівників повинен мати вищу освіту з відповідного напряму підготовки не нижче другого (магістерського) рівня і залежно від посади наукового працівника:

– мати науковий ступінь з відповідного наукового напряму;

– мати стаж (досвід) наукової, науково-технічної, науково-педагогічної, науково-організаційної діяльності, якого потребує робота на посаді;

– мати результати наукової діяльності, кількість і якість яких відповідає рівню вакантної наукової посади та особливостям відповідного наукового напряму, зокрема: мати наукові праці, які опубліковані протягом встановленого періоду у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, зокрема в періодичних виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз, за темою, що відповідає науковому напряму вакантної посади, та бути автором (співавтором) або автором (співавтором) і власником (співвласником) чинних патентів на винахід та/або корисну модель, зокрема, виданих іноземними державами за темою, що відповідає науковому напряму вакантної посади;

– вільне володіння державною мовою відповідно до ст. 10 Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної".

Вимоги до учасників конкурсу на заміщення вакантних керівних посад наукових працівників:

– ***Директор особливого конструкторського бюро "ШТОРМ"*** – доктор наук або доктор філософії (кандидат наук) із відповідного фаху, або особа, яка має вищу освіту з відповідного напряму підготовки не нижче другого (магістерського) рівня; не менше 5 років стажу роботи за фахом (за видом діяльності КБ) та має не менше 5 років досвіду впровадження розробок у виробництво.

– ***Заступник директора особливого конструкторського бюро "ШТОРМ"*** – особа, яка має вищу освіту з відповідного напряму підготовки не нижче другого (магістерського) рівня; не менше 3 років стажу роботи за фахом (за видом діяльності КБ) та має не менше 2 років досвіду впровадження розробок у виробництво.

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПОДАЮТЬСЯ ДЛЯ УЧАСТІ В КОНКУРСІ

Особа, яка виявила бажання взяти участь у конкурсі (далі – *кандидат*), подає до Загального відділу Університету особисто, надсилає поштою на адресу Університету або надсилає на електрону пошту загального відділу *(mail@kpi.ua)* такі документи:

– письмову заяву на ім'я проректора з наукової роботи Університету про участь у конкурсі, *написану власноруч*;

– копію документа, що посвідчує особу;

– заповнену особову картку (встановленого зразка);

– автобіографію;

– копію трудової книжки (за наявності);

– копії документів про вищу освіту, підвищення кваліфікації, присудження наукового ступеня, присвоєння вченого звання, військового квитка (для військовослужбовців або військовозобов'язаних);

– перелік наукових праць кандидата, опублікованих впродовж останніх п'яти років у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях із посиланнями на інформаційні ресурси й вебсайти, на яких вони розміщені;

– письмову згоду на обробку персональних даних.

Кандидати, які виявили бажання взяти участь у конкурсі, *можуть подавати додаткову інформацію* про освіту, досвід роботи, професійний рівень і репутацію (характеристики, рекомендації, копії наукових публікацій, реферати тощо), рівень володіння іноземною мовою (іноземними мовами), володіння сучасними методами й методологіями досліджень і розробок, особистий внесок у розроблення сучасних методологій та методик виконання досліджень і розробок, досвід участі в підготовці звітних матеріалів про виконання досліджень та розробок, проведення експертизи за міжнародними програмами, звітів за результатами експертних оцінювань (peer review); участь у редколегіях міжнародних видань, членство в міжнародних фахових товариствах, а також своє бачення розвитку досліджень і розробок на посаді, а також інформацію, що відображає результати їх наукової діяльності:

– патенти на винахід, що пройшли кваліфікаційну експертизу;

– монографії (розділи у колективних монографіях);

– посилання на наукові онлайн-профілі.

Зі зразками документів, що подаються для участі в конкурсі, та проєктами посадових інструкцій можна ознайомитися за посиланням: *(https://science.kpi.ua/templates)*.

У разі подання документів на адресу електронної пошти загального відділу університету *(mail@kpi.ua)*, вони мають надсилатися в сканованому вигляді (формат PDF, кожен документ окремим файлом) з накладанням електронного цифрового підпису кандидата.

Кандидати, які працюють на наукових посадах в Університеті, подають лише заяву про участь у конкурсі та перелік наукових праць кандидата.

Строк прийняття заяв і документів на конкурс: *до 10 листопада 2026 року.*

Адреса прийняття документів на конкурс: *Загальний відділ КПІ ім. Ігоря Сікорського, 03056, Київ, проспект Берестейський (проспект Перемоги), 37, корпус 1, кімната 163.*

Телефони: *(044) 207-92-00, (044) 204-82-74.* ***E-mail:*** *mail@kpi.ua.*

Особи, уповноважені для надання роз'яснень щодо проведення конкурсу:

1. Заступник начальника НДЧ – Козак Дмитро Віталійович ((044) 204-82-74);

2. Начальник організаційно-аналітичного відділу НДЧ – Савич Олена Володимирівна ((044) 204-92-00).

ОЗДОРОВЛЕННЯ

Літній відпочинок з Профкомом КПІ

Літній відпочинок – це можливість відновити сили, змінити звичні обставини, більше часу провести з родиною та зарядитися енергією від нових вражень. Тому організація оздоровлення і змістовного відпочинку працівників КПІ ім. Ігоря Сікорського та членів їхніх родин є одним із важливих напрямів роботи Профкому.

Цього літа Профком запропонував декілька форматів відпочинку: санаторне оздоровлення працівників і дітей, відпочинок дітей у таборах України, літню школу в Українo-Японському центрі університету, відпочинок дітей у таборі в Польщі, а також активні походи вихідного дня Карпатами.

Одним із традиційних напрямів роботи Профкому є програма літнього оздоровлення та відпочинку працівників та їхніх дітей. У цьому році працівники надали перевагу санаторно-курортних закладам західної України.

Особливістю цьогорічної літньої програми стало започаткування нового для Профкому формату відпочинку – туристичний похід вихідного дня Карпатами. Вперше такі мандрівки були організовані спільно з Турклубом КПІ "Глобус". Участь у походах взяли працівники та члени їхніх родин. Працівникам пропонували два варіанти походів у дводенному та триденному форматі. Протягом цих днів учасники могли відпочити від міської метушні, насолодитися гірськими краєвидами, подихати чистим повітрям та провести час на природі в компанії колег і друзів. Таке активне дозвілля можна організувати навіть без тривалої відпустки, кількох днів достатньо, щоб змінити звичний ритм, побувати в горах, отримати нові враження та відновити сили. Програма "вихідного дня" стала новим напрямом підтримки активного відпочинку та здорового способу життя серед працівників університету.

Особливу увагу Профком завжди приділяє організації літнього відпочинку дітей працівників університету. Тому на початку червня спільно з Українсько-Японським центром університету для дітей віком 7-10 років було організовано Японську літню школу. Протягом двох тижнів діти відпочивали та знайомилися з культурою і традиціями Японії через творчі й практичні заняття. Програма школи включала майстер-класи з ікебани, каліграфії, орігамі, фурошікі, сумінагаші та чайну церемонію з японськими привітання і танцями.

Похід Карпатами

Екскурсія в Гедзьо парк у м. Яремче

Протягом літніх місяців діти мали можливість відпочити у трьох дитячих оздоровчих таборах України, розташованих у мальовничих районах Карпат та Закарпаття: "Карпатські зорі", "Водограй" та "Верховина". І влітку українські табори відвідали загалом 49 дітей.

Традиційним і найбільш очікуваним для дітей працівників є відпочинок на базі Варшавської політехніки у місті Грибув. Розроблена програма поєднувала спортивні та розважальні заходи, спілкування та подорожі різними локаціями: Флай Парк, Мотузковий парк, аквапарк в місті Тарнув, екскурсія до міста Криниця Здруй з відвідуванням оглядової вежі, екскурсія до Соліни – природного парку біля водосховища річки Сян тощо. Два тижні діти перебували на базі відпочинку без нічних тривог, без обстрілів, без хвилювань, розкривалися в спорті, творчості та спілкуванні.

Японська літня школа

Отож літня оздоровча кампанія Профкому цього року поєднала вже традиційні та нові формати відпочинку. Для когось літо стало часом оздоровлення, для когось – яскравих дитячих канікул, а для когось – активних мандрівок і відпочинку разом із родиною.

Профком продовжує розширювати можливості для оздоровлення та відпочинку працівників КПІ, шукаючи нові формати й партнерства. Адже турбота про членів профспілки – це не лише соціальна підтримка, а й створення можливостей для відновлення сил, змістовного дозвілля та якісного відпочинку разом із близькими.

Інф. Профкому КПІ ім. Ігоря Сікорського

ЦІКАВО ЗНАТИ

Як "Будинок з котами" пов'язаний з КПІ

У Києві є кілька старовинних будинків з цікавою історією та унікальною архітектурою. Зазвичай, крім оригінального зовнішнього оздоблення, вони ще й оповиті містичними історіями та різноманітними легендами. Яскравий приклад – будівля на вулиці Гоголівській, 23. А ще цей особняк пов'язаний щонайменше з двома особистостями, що мали відношення до КПІ – архітектором та всесвітньо відомим вченим.

Історія без міфів. Початок XX ст. у Києві ознаменувався неабияким будівельним бумом. Прибуткові будинки виростали один кращий за інший, а домовласники як могли спокушали квартирантів. Тож у 1909 році в Солдатській слобідці на замовлення генерал-майора Фердинанда Ягимовського постав екстравагантний зеленкуватий будинок. Звели його у стилі модерн з елементами готики, але фасад виглядав, як театральна декорація: асиметричний, усі вікна й балкони різного розміру та з різним оформленням, правий кут вінчала вежка зі шпилем, з вулиці будівля мала 4 поверхи, з двору – п'ять.

Ця архітектурна перлина з'явилася завдяки архітектору й інженеру Володимиру Безсмертному, який у 1893 – 1919 рр. завідував Київським губернським будівельними відділом та 12 років був головою київського відділення Товариства цивільних інженерів. У 1919 – 1921 рр. він викладав у будівельному технікумі Одеси, а в 1922 році – ще й у Київському політехнічному інституті. З 1926 р. В.Безсмертний обіймав посаду технічного інспектора та міського інженера в Києві, а в 1922 – 1931 рр. – головного архітектора міста.

Історія з міфами. Дійсно, про будинок Ягимовського, як і про його ровесника на Банковій ("Будинок з химерами"), можна сказати: він викликає критику чи захоплення, але нікого не лишає байдужим. Здається, що чудернацький фасад живе своїм життям, приховуючи за стінами таємниці минулого та мовчазно споглядаючи метушню нинішню. На першому поверсі під величезним напівкруглим вікном, обрамленим листям герані, всілася пара зеленооких котів. Вони стали символом будинку і дали йому неофіційну назву – "Будинок з котами". За переказами, коти служать охоронцями, які захищають від злого ока, зберігаючи мир і добробут. А ще поміж оздобленням можна вгледіти зображення чоловічих маскаронів – кожен із них має власний вираз обличчя, що теж дає поживу для міських легенд.

Не менш дивовижними є й фігури сов, які прикрашають вхід. Вважається, що сови уособлюють мудрість. Їхні пильні очі неначе проникають крізь час, несуть розсудливість і спокій. А на вершині всієї цієї архітектурної композиції красується фантастична істота – фігура чи то демона/чорта, чи то Кощія Безсмертного (прізвище архітектора пам'ятаєте?), що додає будівлі містичного відтінку. Може, коти захищають саме від його злих намірів? Тож іще одна назва будівлі – "Замок Кощія".

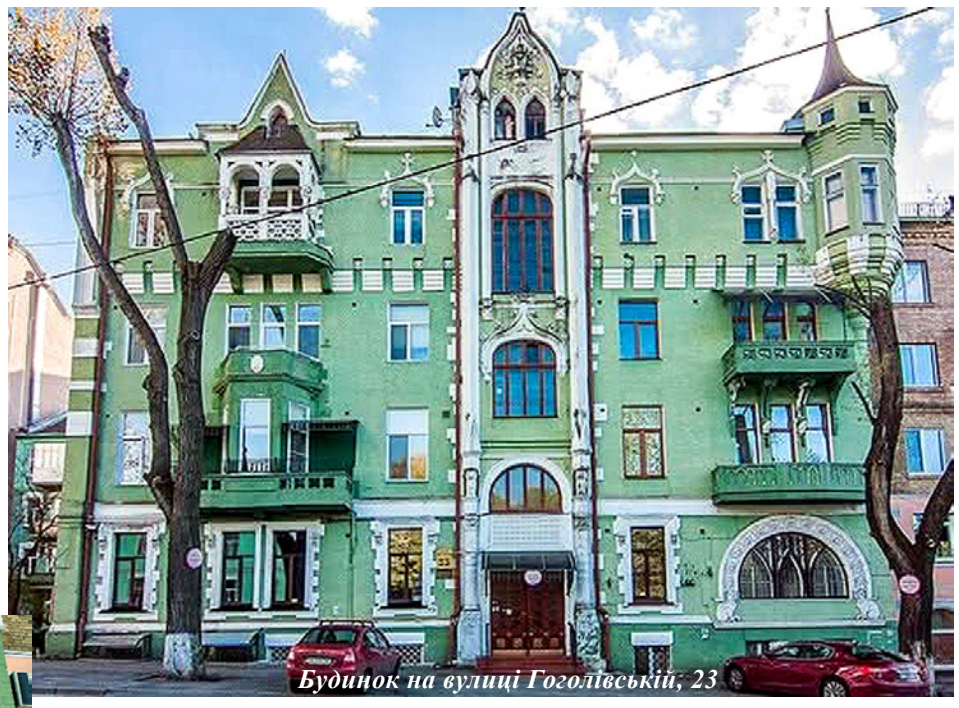
Не оминули цю незвичну споруду й українські кінематографісти. Свого часу вона потрапила до двох кінострічок: "Дід лівого крайнього", знятої в 1973 р. режисером Леонідом Осикою з Миколою Яковченком у головній ролі, та "Прогулянки з Врубелем", знятої в 1989 р.

Просто міфи. Як відомо, у середньовічній Європі котів часто пов'язували з нечистою силою, адже саме вони зазвичай супроводжували відьом. Крім того, відьма й сама могла перекинутися кішкою. За давніми віруваннями, кожна відьма мала свого фамільяра. Зазвичай це був дух чи тварина, яка їй допомагала. Найчастіше фамільярами були саме коти і сови. Та деякі династії розміщували цих чотирилапих на своїх гербах, як символ незалежності, бо, як відомо, – кішка гуляє, як сама собі знає. Крім того, коти є супутниками екстрасенсів і символами інтуїції та можуть подорожувати між світами й потрапляти у потойбіччя.

Звісно, біля будинку часто зупиняються екскурсанти. Й історії, якими їх розважають, обмежуються лише фантазією оповідача. Послухайте, коли охота. За легендою, колись у цьому будинку жила дівчина неймовірної краси, білявка із зеленими очима. Батьки побоювалися, щоб її не викрали, тому не дозволяли самій гуляти. А щоб красуня не змарніла, добудували вежу, з якої вона милувалася світом. Та якось вгледіла її Баба Яга й розповіла Кощію, який тут-таки забажав кралю собі. Він обіцяв віддячити пліткарці, але… забув.

Коли ж спастолюбець полетів за дівчиною, ображена Баба Яга перетворила її на білу кицьку. Так Кощій лишився ні з чим, а кицька почала жити у своїх батьків, які сумували за зниклою дівчиною, не підозрюючи, що біла кішка і є їхньою дочкою. Щоб розвіяти смуток, батьки подорожували та брали свою муркотулю в усі мандрівки. Але одного разу в далекій країні білянка зникла. Невтішні господарі довго шукали улюбленицю. Повернувшись додому, дуже горювали, а згодом завели собі іншу кішку, схожу на зниклу.

Якби історія так і закінчилася, про неї ніхто б і не згадав. Але сталося дивне. Перша улюблениця за кілька місяців повернулася додому. І стало у господарів дві пухнасті тваринки. Кішки потоваришували і разом полювали на пташок у Павлівському сквері. А якось навіть врятували господарів від злодіїв, які, знаючи що вдома нікого немає, залізли в квартиру. Хвостаті вчинили неймовірний гармидер: на підлогу летіли ложки, дзеленчали виделки, гримів посуд. Від такої катавасії злодюжки-невдахи звісно втекли. А коли все ж таки кішки-подружки покинули цей світ, господарі розмістили біля вікна статуї своїх улюбленіць, які ніби зустрічають їх біля будинку.

Будинок на вулиці Гоголівській, 23

Понад те, з недавніх пір Києвом гуляє ще одна історія про будинок: якщо на карті з'єднати точки, де розташовані "Будинок з химерами", "Будинок з котами" та "Будинок з горгульєю" (вул. Велика Житомирська), отримаємо трикутник, майже у центрі якого знаходиться Софія Київська. Вона і захищає місто від усілякої нечисті.

Події давні. Серед найвідоміших мешканців будинку на Гоголівській – Степан Тимошенко, знаний вчений-механік, професор, академік Української АН (1918), декан механічного та інженерно-будівельного факультетів КПІ (1909 – 1911), завідувач кафедри опору матеріалів КПІ (1906-1908), професор кафедри опору матеріалів КПІ (1906 – 1911, 1918 – 1920), почесний член академій наук, наукових товариств, почесний доктор найвизначніших університетів багатьох країн світу, нагороджений найпрестижнішими іменними медалями за заслуги в науці і техніці.

Події нинішні. Про події столітньої давнини нагадує меморіальна дошка, встановлена на будинку. Донедавна там був бронзовий бюст вченого авторства скульптора М.Савельєва та архітектора В.Приходька. Встановлено його було 1995 року, але, на жаль, простояв він не дуже довго: в 2016 році його вкрали. Демонтуючи композицію, злодюжки і не підозрювали, що користуються законами механіки, описаними цим дослідником (як і ті, хто поцупив важелезні знаки пам'яті з ДПМ. І гармидеру ніхто не влаштував.) Тепер на стіні – простенька табличка, не цікава ні колекціонерам, ні мисливцям за кольорметом. Не завадило б додати до неї й QR-код, а то іноді про котів знаємо більше, ніж про відомих людей, народжених в Україні.

"Поки світ знає його як "батька американської прикладної механіки", ми шануємо його як вченого, що заклав науковий фундамент для будівництва українських мостів, літаків та промислових гігантів. Сьогодні Національна академія наук України вже розпочала підготовку до відзначення 150-річчя від дня народження Степана Прокоповича Тимошенка, яке припаде на грудень 2028 року – як ще одного приводу підкреслити внесок ученого у формування світової науки та роль української наукової школи", – зазначено на сайті НАНУ.

Із книги спогадів вченого. І тут знову не обійшлося без кішки. Згадуючи голодний і холодний 1919 рік, коли влада у місті змінювалася стільки разів, що й не полічити, С.Тимошенко розповідає: "У Політехнічному інституті викладачі обрали спеціальний комітет для добування продуктів. На чолі його стояв енергійний професор Є.О.Патон. Йому вдалося добути значну кількість пшениці, і на мою долю припав мішок зерна. Пшениця виявилася сирою, її треба було сушити на балконі. Для захисту від птахів ми посадили кішку. Згодом іще випала удача. До мене зайшов Є.К.Гарф, мій колишній співробітник. Він дізнався, що ліквідується якийсь склад воєнного часу і що там продається без обмежень такий рідкісний продукт, як цукор. Я купив і перетягнув за допомогою Гарфа кілька пудів цукрового піску. Це одразу покращило наше становище, ми не тільки могли пити чай із цукром, але й виміняти на базарі інші продукти. До осені 1919-го діяльність позбавленої коштів Академії закінчувалася, а заняття в Політехнічному інституті навіть і не почалися".

Надія Ліберт

Київський Політехнік
газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
https://www.kpi.ua/kp
Ідентифікатор друкованого медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа R30-03597

Головний редактор: **Д.Л. СТЕФАНОВИЧ**
Провідний редактор: **Н.Є. ЛІБЕРТ**
Дизайн та комп'ютерна верстка: **І.Й. БАКУН**

03057, м. Київ, вул. М. Брайчевського, 5А, корп. №31, кімн. 14 (4-й поверх)
gazeta@kpi.ua
(044) 204-85-95

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.